

brīvs
NO
GMO

VADLĪNIJAS KĀ IEGŪT BRĪVS NO GMO STATUSU

SABIEDRISKĀS
ĒDINĀŠANAS
UZŅĒMUMIEM

“ Latvija – mūsu mājas – zaļa un sakopta, radoša un ērti
sasniedzama vieta pasaules telpā, par kuras ilgtspējīgu
attīstību mēs esam atbildīgi nākamo paaudžu priekšā. ”

Latvija 2030 – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija

KAS IR "BRĪVS NO ĢMO"?

"BRĪVS NO ĢMO" IR SABIEDRISKA INICIATĪVA, KAS APVIENO PĀRTIKAS RAŽOTĀJUS, TIRGOTĀJUS UN ĒDINĀTĀJUS, IZGLĪTĪBAS UN PUBLISKĀS IESTĀDES, KAS AR ATBILDĪBU IZTURAS PRET PATĒRĒTĀJU VĒLMI DZĪVOT BRĪVI NO ĢENĒTISKI MODIFICĒTIEM ORGANISMIEM (ĢMO), ŅEMOT VĒRĀ GAN ĢENĒTISKI MODIFICĒTO (ĢM) KULTŪRAUGU AUDZĒŠANAS GRAUJOŠO IETEKMI UZ APKĀRTĒJO VIDI, GAN NEPILNĪGI PĀRBAUDĪTĀS ILGTERMIŅA IETEKMES UZ CILVĒKA VESELĪBU.

KUSTĪBU "BRĪVS NO ĢMO" INICIĒJA LATVIJAS ZEMES DRAUGI, VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA, LATVIJAS BIOLOĢISKĀS LAUKSAIMNIECĪBAS ASOCIĀCIJA UN LATVIJAS VIESNĪCU UN RESTORĀNU ASOCIĀCIJA.

KĀPĒC "BRĪVS NO ĢMO"?

Lai veicinātu no ĢMO brīvu produktu pieejamību un nodrošinātu patērētājiem Latvijā viegli atpazīstamu no ĢMO brīvas pārtikas produktu un pakalpojumu izvēli, it īpaši sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos, kuros patērētājam nav viegli pieejams produkta marķējums un norāde uz ĢMO klātbūtni.

Mēs esam pārliecināti, ka Latvijā ir iespējams ražot un pagatavot kvalitatīvu, veselīgu, garšīgu un drošu pārtiku, neizmantojot produktus, kuru sastāvā ir ģenētiski modificētas sastāvdaļas.

Iesaistoties "Brīvs no ĢMO" jūs paužat savu attieksmi un izvēli, cienot Latvijas lielākās sabiedrības daļas noraidījumu ģenētiski modificētu (ĢM) kultūraugu audzēšanai un izmantošanai pārtikā.

brīvs

no

ģmo

KO NODROŠINA "BRĪVS NO ĢMO" STATUSS?

- Tas ir uzņēmuma labās prakses apliecinājums un tā ir laba iespēja saņemt patērētāju un klientu atzinību par sniegto iespēju izvairīties no ĢMO pārtikas, līdz ar to palielināt uzņēmuma konkurētspēju, prestižu un atpazīstamību, jo "Brīvs no ĢMO" kvalitātes sistēma ir atpazīstama un populāra visā Eiropā.
- Tas dod tiesības lietot preču zīmi "Brīvs no ĢMO" bez ierobežojumiem saistībā ar uzņēmuma darbību.
- Statusa "Brīvs no ĢMO" ieguvēji tiks reklamēti Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijas informatīvajos materiālos un aktivitātēs, kā arī izcelti tūrisma un viesmīlības portālos, aicinot Latvijas iedzīvotājus un tās viesus baudīt veselīgu un drošu pārtiku.

KĀDAS IR SAISTĪBAS?

- Visos ēdienu gatavošanas posmos izmantot tikai tādus pārtikas produktus, kas nav marķēti kā ģenētiski modificēti organismi (ĢMO) saturoši, sastāvoši vai ražoti no ĢMO izejvielām.
- Informēt darbiniekus, piegādātājus un klientus par iesaistīšanos kustībā "Brīvs no ĢMO".
- Esiet atvērti pārbaudes procedūrām.

KĀ IEGŪT "BRĪVS NO ĢMO" STATUSU?

1. SOLIS

PĀRBAUDIET IZMANTOTO PRODUKTU MARĶĒJUMUS

Pārbaudiet vai visos ēdienu gatavošanas posmos tiek izmantoti tikai tādi produkti, kas nav marķēti kā ĢMO saturoši, sastāvoši vai ražoti no ĢMO izejvielām.

Ģenētiski modificētus organismus (ĢMO) saturoši produkti ir produkti, kas satur vai ražoti no ģenētiski modificētiem kultūraugiem.

Šobrīd Eiropas Savienībā pārdošanā ir pārtikas produkti, kas ražoti no ģenētiski modificētas sojas, kukurūzas, rapša, kokvilnas un cukurbietēm.

Soja, rapsis, cukurbietes un kokvilna, kas audzēti Eiropas Savienībā, nav ģenētiski modificēti.

KĀ ATPAZĪT ĢENĒTISKI MODIFICĒTU PĀRTIKU?

Saskaņā ar ES prasībām attiecībā uz pārtikas marķējumiem, pārtikai, kas ražota vai **satur ģenētiski modificētus organismus***, jābūt marķētai „**ražots no ģenētiski modificēta...**” vai „**satur ģenētiski modificētu...**” (izņemot, ja produkts satur mazāk kā 0,9% ĢMO nejauša piemaisījuma vai tehniskas neizbēgamības rezultātā).

100% RAFINĒTA AUGU EĻĻA

Sastāvs: sojas eļļa, ražota no ģenētiski modificētām sojas pupiņām

100 ml produkta satur:

Enerģētiskā vērtība 3404 kJ(8)
Olbaltumvielas

Marķējuma piemērs

PRODUKTI, KAS NOTEIKTI JĀPĀRBAUDA

1. Produkti, kas ražoti no SOJAS, RAPŠA, KUKURŪZAS, KOKVILNAS, CUKURBIETĒM:

eļļa

sojas izstrādājumi

kukurūzas izstrādājumi

cukurs

2. Produkti, kas satur tādas sastāvdaļas un piedevas kā AUGU EĻĻU, SOJAS LECITĪNU, SOJAS OLBALTUMVIELAS, SOJAS MILTUS, KUKURŪZAS CIETI, KUKURŪZAS SĪRUPU, KUKURŪZAS IESALU, GLIKOZI, CUKURU

margarīns
un augu tauki

majonēze

krējuma izstrādājumi

jogurts

saldējums

kečupi

buljona kubiciņi

kartupeļi fri

gaļas izstrādājumi

maize

konditorejas
izstrādājumi

šokolādes izstrādājumi.

VISIZPLATĪTĀKIE ĢMO MARĶĒTIE PRODUKTI LATVIJĀ:

augu eļļa
(no ģenētiski
modificētām
sojas pupiņām)

margarīns
(ar augu eļļu
no ģenētiski
modificētām
sojas pupiņām)

Pārbaudē izmantojiet **Pašnovērtējuma anketu** (lejupielādēt no www.brivsnogmo.lv vai www.hotels-restaurants.lv Brīvs no ĢMO sadaļas).

Neskaidrību vai aizdomu gadījumā pieprasiet informāciju no piegādātājiem vai produkti nav ĢMO saturoši, sastāvoši vai ražoti no ĢMO izejvielām un informējiet piegādātājus par turpmāku ĢMO saturošu produktu neiepirkšanu.

2. SOLIS

IZŅEMIET NO APGROZĪBAS MARĶĒTOS ĢMO PRODUKTUS

Izņemiet no apgrozības pārtikas produktus, kas marķēti kā ĢMO saturoši, sastāvoši vai ražoti no ĢMO izejvielām un aizvietojiet ar alternatīviem produktiem.

Aicinām informēt par atklātajiem marķētajiem ĢMO produktiem un kādas alternatīvas esat izvēlējušies. Šī informācija varētu būt noderīga arī pārējiem kustības "Brīvs no ĢMO" esošajiem un potenciālajiem dalībniekiem.

Aicinām mūs noteikti informēt gadījumā, ja jums neizdodas aizvietot kādu ĢMO saturošu produktu, kā dēļ nevarat iesaistīties kustībā Brīvs no ĢMO.

3. SOLIS

AIZPILDIET PIETEIKUMA FORMU

Pieteikuma formu atradīsiet www.hotels-restaurants.lv
Iesniedziet aizpildītu Pašnovērtējuma anketu.

Pēc pieteikuma formas saņemšanas ar jums sazināsies LVRA atbildīgā persona un vienosies par apsekošanas vizīti.

4. SOLIS

PARAKSTIET SADARBĪBAS LĪGUMU

Pēc veiksmīgas apsekošanas vizītes, jums jānoslēdz ar LVRA līgumu. Ar līgumu var iepazīties www.brivsnogmo.lv vai www.hotels-restaurants.lv Brīvs no ĢMO sadaļā.

Statusa "Brīvs no ĢMO" ieguvējs saņem Apliecību, uzlīmes, "Brīvs no ĢMO" logo komplektu elektroniskā formātā un informatīvos materiālus.

Maksu par statusa "Brīvs no ĢMO" piešķiršanu saistītiem izdevumiem skatīt www.hotels-restaurants.lv

KĀ TIEK NODROŠINĀTA "BRĪVS NO ĢMO" STATUSA PĀRBAUDE?

Atbilstība "Brīvs no ĢMO" statusam balstās uz uzņēmuma pastāvīgām iepirkto produktu marķējumu pārbaudēm un ikgadējām ārējām pārbaudēm, ko sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem veic Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija. Gadījumos, kad atbildīgajai organizācijai rodas pamatotas šaubas par dalībnieka atbilstību "Brīvs no ĢMO" statusam, tā var veikt ārkārtas pārbaudi.

Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija

Tālr. 67014131
info@hotel.lv
www.hotels-restaurant.lv

Zemes draugi

Biedrība „Zemes draugi”

Kustības „Brīvs no ĢMO” Sekretariāts
brivsnogmo@zemesdraugi.lv
www.brivsnogmo.lv

Latvijas Zemes draugi ir daļa no pasaules lielākās vides organizācijas, kas strādā ar visaktuālākajiem vides un sociālajiem jautājumiem, popularizējot risinājumus, kas vērsti uz taisnīgākas un ilgtspējīgas sabiedrības veidošanu.

twitter.com/brivsnogmo

facebook.com/brivsnogmo

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Šis materiāls ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu. Par saturu atbild biedrība „Zemes draugi”.